

Nadto tym artykułem nałożono na przedsiębiorców solidarną odpowiedzialność za szkody o ile zanieczyszczenie pochodzi z kilku zakładów. Wobec solidarnej odpowiedzialności przedsiębiorców za szkody wyrządzone zanieczyszczaniem, pochodzącym z ich zakładów, poszkodowany zwolniony jest od dowodu wykazywania jaką szkodę wyrządza mu każde ze szkodziących z osobna przedsiębiorstw.

Zaznacza się przytem, że dla utrzymywania wód w czystości oraz odprowadzania wód zużytych i zanieczyszczonych (kanalizacji) mogą powstawać spółki wodne dobrowolne (art. 133, pkt. 4) oraz mogą być tworzone spółki większociowe i przymusowe (art. 167 ust. 1 pkt. 3 i art. 173 ust. 1, punkt 4 i ustęp 4) tudzież że sprawdzanie, czy wody płynące i ich brzegi są należycie utrzymywane i czy nie zachodzi niedopuszczalne zanieczyszczanie wody, wchodzi również w zakres działania komisji rewizyjnych (art. 232 ust. wodn.).

O ile chodzi o sankcję karną za przekroczenia poprzednio przytoczonych przepisów ustawy wodnej, zauważa się, że zawierają ją artykuły 242 do 247 i 249 tej ustawy. W myśl art. 242 do 246 karanie przekroczeń z art. 18 (2) i 25 należy do sądów powszechnych, karanie zaś przekroczeń z art. 19 ust. 2 pkt. 2 i 22 o ile te przekroczenia nie podpadają pod pod powszechną ustawę karną, należy do właściwej terytorjalnie powiatowej władzy administracji ogólnej. Dopuszczający się przekroczeń wspomnianych artykułów ustawy wodnej musi nadto, niezależnie od kary i ewentualnego odszkodowania, usunąć na własny koszt samowolnie przedsięwziętą zmianę, albo dokonać zaniedbanych robót, jeśli zagrożony albo dotknięty szkodą tego żąda lub dobro publiczne tego wymaga (art. 249 ust. 1 u. w.).

Z treści powyżej cytowanych przepisów ustawy wodnej wynika więc, że ustawa ta daje władzy wodnej daleko idące uprawnienia dla ochrony wód przed zanieczyszczaniem a tem samem możność skutecznego zabezpieczenia w tym względzie interesu publicznego.

Niezależnie od ustawy wodnej rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o usuwaniu nieczystości i wód opadowych (Dz. U. Nr 32, poz. 311 z r. 1928) zawiera szereg postanowień, które pośrednio mogą wpłynąć dodatnio na ochronę wód przed zanieczyszczeniem. W szczególności ważne są

postanowienia art. 1, nakładające między innymi na gminy w miejscowościach liczących powyżej 25.000 mieszkańców obowiązek zakładania urządzeń kanalizacyjnych do odprowadzania nieczystości i wód opadowych z całego terenu gminy oraz obowiązek prowadzenia oczyszczania ścieków w ten sposób, aby w razie wpuszczania ich do wód powierzchniowych lub gruntowych, nie wpłynęły na skład tych wód pod względem fizycznym, chemicznym i biologicznym w sposób szkodliwy lub mogący być szkodliwym dla zdrowia — zaś w miejscowościach liczących poniżej 25.000 mieszkańców, obowiązek przechowywania i usuwania nieczystości, oraz usuwania wód opadowych, któreby zapewniały utrzymywanie czystości gleby, wód i powietrza w gminie, pozatem art. 9 o zaprowadzaniu w razie potrzeby odpowiednich urządzeń dla oczyszczania i odprowadzania ścieków fabrycznych.

Jakkolwiek ze względu na ciężkie ekonomiczne położenie gmin, nie nastąpiło dotąd przewidziane w art. 4 wspomnianego rozporządzenia wyznaczenie terminu do przedłożenia projektów urządzeń kanalizacyjnych i do oczyszczania ścieków, niemniej władze nadzorcze wymienione w art. 11 rozporządzenia winny już obecnie wpływać na gminy do stopniowego wykonywania przewidzianych w art. 1, a wyżej wymienionych obowiązków.

Na powyższe zechcą Panowie Wojewodowie (Komisarz Rządu) zwrócić uwagę podwładnym organom i wezwać te organy do ścisłego przestrzegania przytoczonych wyżej przepisów.

Minister:

*Matakiewicz*

Warszawa, dn. 24 września 1930 r.

390.

## O K Ó Ł N I K

**Urzędu Wojewódzkiego Kieleckiego Nr 165**

z dnia 2 października 1930 r.

**(Ad. 7237/30) w sprawie ustalenia nazwisk osób pochodzących z małżeństw rytualnych.**

Wszystkim Panom Starostom Powiatowym  
województwa kieleckiego

poniższy okólnik Min. Spr. Wewn. Nr 113  
z dnia 21 maja 1929 roku podaję do wiadomości i stosowania — przyczem nadmieniam,